

**INSTYTUT BIOTECHNOLOGII
PRZEMYSŁU ROLNO-SPOŻYWCZEGO
im. prof. Wacława Dąbrowskiego
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

**Rola IBPRS-PIB w kształtowaniu systemu AKIS
w Polsce - oferta dla praktyki**

dr inż. Anna Szafrńska Zakład Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa IBPRS-PIB
Agata Wierzińska, Danuta Kotyrba

**V Forum: Sieciowanie Partnerów SIR
Łódź 20-21 czerwca 2023 r.**

IBPRS-PIB

to 12 wyspecjalizowanych zakładów

w Warszawie,
Łodzi, Poznaniu
i Bydgoszczy.

Prowadzimy badania naukowe
w zakresie biotechnologii,
bezpiecznej produkcji żywności,
przechowywania żywności,
wspieramy rozwój przemysłu rolno-spożywczego
i poprawiamy jakość życia ludzi.

ZK
Zakład Koncentratów
Spożywczych
i Produktów
Skrobiowych
w Poznaniu

ZG
Zakład Technologii
Gorzelnictwa
i Odnawialnych
Źródeł Energii
w Bydgoszczy

ZO
Zakład Technologii
Przetworów
Owocowych
i Warzywnych

ZA
Zakład
Bezpieczeństwa
i Analizy Chemicznej
Żywności

ZJ
Zakład
Jakości Żywności
w Łodzi

ZO PPS
Zakład Technologii Przetworów
Owocowych i Warzywnych
Pracownia
Piwa i Słodu

ZMT
Zakład Technologii
Mięsa i Tłuszczu
w Warszawie

ZF
Zakład
Technologii
Fermentacji

ZT
Zakład Technologii
i Techniki
Chłodnictwa
w Łodzi

ZM
Zakład
Mikrobiologii

ZZ
Zakład
Przetwórstwa Zboż
i Plekarstwa

ZC
Zakład
Cukrownictwa

GM
Międzyzakładowa
Grupa Problemowa
ds. Mleczarstwa

GP
Międzyzakładowa
Grupa Ds. Prawa
Paszowego
i Żywnościowego

ROLNICTWO

**IBPRS
-PIB**

**IBPRS
-PIB**

PRZEMYSŁ ROLNO-SPOŻYWCZY

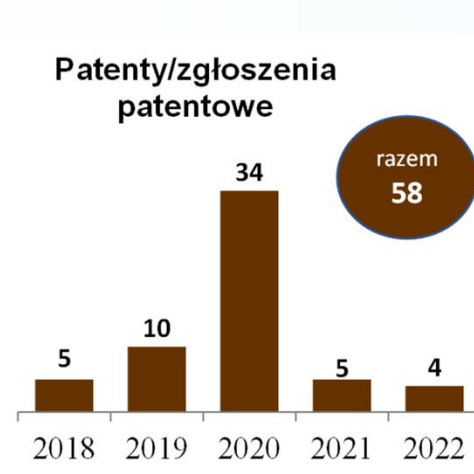
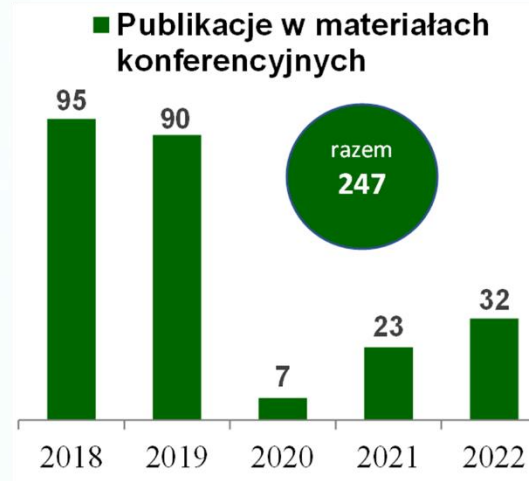
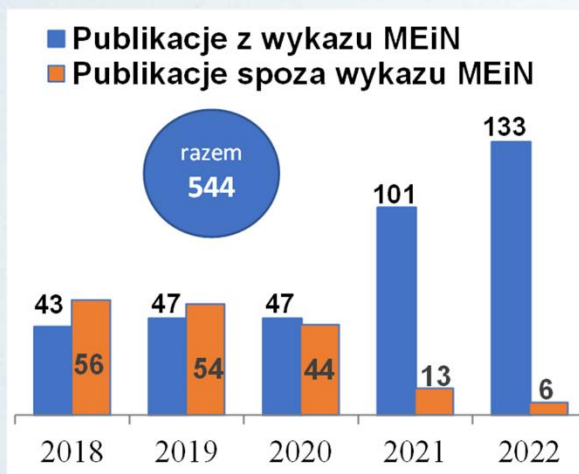

Działalność IBPRS-PIB to:

- Badania podstawowe (technologia żywności i żywienia, rolnictwo i ogrodnictwo, biotechnologia)
- Działalność B+R (współpraca z ponad 200+ przedsiębiorstwami)
- Wsparcie doradztwa rolniczego w zakresie przetwórstwa żywności
- Kolekcja Kultur Drobnoustrojów Przemysłowych
- Międzynarodowy Organ Depozytowy
- Laboratorium Badawcze (AB 452, AB 553, AB 212)
- Kształcenie doktorantów – szkoła doktorska AgroBioTech

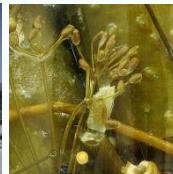
Kadra IBPRS-PIB

Najważniejsze osiągnięcia:

- Wdrożenie wybranych technologii przetwórstwa owoców w ramach RHD;
- Wdrażanie do polskiego rolnictwa oraz przemysłu krajowych preparatów mikrobiologicznych;
- Kategoria A w roku 2022;
- Wdrożenie do praktyki obiektywnych metod klasyfikacji surowców na potrzeby skupu;
- Bilateralna współpraca z Europejskim Urzędem ds. bezpieczeństwa żywności (EFSA) w tym w ramach EU-FORA;
- Tworzenie standardów dla żywności wysokiej jakości w Polsce.

Realizowane obecnie kluczowe projekty

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

NARODOWE
CENTRUM
NAUKI

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Unia Europejska

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

serce Polski

European Food Safety Authority

MIRRI

MICROBIAL RESOURCE
RESEARCH INFRASTRUCTURE
IS21

- 4 projekty w ramach H2020 i HE
- 3 projekty finansowane przez EFSA
- 7 projektów finansowanych przez NCN
- 1 projekt finansowany przez NCBiR
- 1 projekt finansowany przez MRiRW
- 8 projektów finansowanych przez MEiN
- 7 projektów finansowanych przez ARiMR
- 1 projekt finansowany przez RPOWM

Projekty międzynarodowe:

- **PROMISEANG** „Alternative PROteins from Microbial fermentation of non-conventional SEA sources for Next-Generation food, feed and non-food bio-based applications” Opracowanie nowych, alternatywnych białek z niedostatecznie eksploatowanych źródeł morskich dla zastosowań biologicznych w żywności, paszy i dla nieżywnościowych zastosowań biologicznych (biomedycyna, farmacja i kosmetyki). *Horizon Europe*
- **WHEATBIOME - Unravelling the Potential of the Wheat Microbiome for the Development of Healthier, More Sustainable and Resilient Wheat-derived Food & Feed Products.** Promowanie zdrowych i zrównoważonych systemów żywnościowych poprzez ochronę gleby, upraw, a także paszy i żywności pochodzenia roślinnego za pomocą mikroorganizmów. *H2020*
- **Ho-FOOD** - „Innovative High pressure process to increase the preservation of ready-to-eat Organic FOOD”. Opracowanie i wdrożenie nowego łagodnego procesu przetwórstwa żywności w celu poprawy bezpieczeństwa i wydłużenia okresu przydatności do spożycia świeżych, ekologicznych produktów gotowych do spożycia tzw. ready-to-eat (RTE). *ERA-NET SUSFOOD2*
- **NeoGIANT** - „The power of grape extracts: antimicrobial and antioxidant properties to prevent the use of antibiotics in farmed animals”, nowe rozwiązania z wykorzystaniem naturalnych właściwości przeciwdrobnoustrojowych i przeciwutleniających ekstraktów z wyłoków winogron w celu wytworzenia pasz o ulepszonych właściwościach, produktów leczniczych i naturalnych konserwantów nasienia przeznaczonych do hodowli zwierząt i akwakultury. *Horizon 2020*
- **IS_MIRRI21** - **Implementation and Sustainability of Microbial Resource Research Infrastructure for 21st Century.** Międzynarodową współpracę i mobilność naukowców w ramach ogólnoeuropejskiej infrastruktury badań. Wdrożenie ogólnoeuropejskiej infrastruktury badań nad zasobami mikrobiologicznymi. *Horizon 2020*

Projekty krajowe (wybrane)

- **BIOSTRATEG „Opracowanie innowacyjnej metody obliczania śladu węglowego dla podstawowego koszyka produktów żywnościowych”**. Badania zmierzające do opracowania innowacyjnej metodologii liczenia śladu węglowego (CF) dla podstawowego koszyka mrożonej żywności. *NCBiR*
- **„Innowacja technologiczna, procesowa i produktowa w zakresie wytwarzania spersonalizowanych serów twarogowych o zwiększonych właściwościach prozdrowotnych”**. Opracowanie technologii fermentacji mleka, z wykorzystaniem innowacyjnej kultury startowej dedykowanej głównie seniorom, w celu otrzymania prozdrowotnych twarogów. *MRiRW*
- **„Innowacyjna technologia fermentacji śruty rzepakowej jako paszy dla trzody chlewnej”**. Opracowanie innowacyjnej technologii fermentacji śruty rzepakowej jako paszy dla trzody chlewnej wraz z oceną jakościową i ilościową pozyskiwanego mięsa wieprzowego. *MRiRW*
- **„Bioaktywne flawonoidy pochodzenia roślinnego i ich metalokompleksy w skojarzeniu z antybiotykami antracyklinowymi w terapii chorób nowotworowych”**. Poznanie wpływu chemicznie czynnych flawonoidów, będących naturalnym elementem diety człowieka na efektywność chemioterapii opartej na antybiotykach antracyklinowych. *NCN*
- **„Opracowanie innowacyjnych produktów owocowych o wysokim potencjale prozdrowotnym, przeznaczonych szczególnie dla osób o specyficznych potrzebach żywieniowych”**. Receptury 3 asortymentów produktów: napojów owocowych o obniżonej wartości energetycznej z dodatkiem mieszaniny ekstraktów ziół, żelków owocowych i skoncentrowanych deserów na bazie przecierów owocowych. *NCBiR*

Projekt "Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych"

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 1.2. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”, w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja realizowana w ramach Konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

- Projekt realizowany przez konsorcjum: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, oddział w Radomiu- lider projektu, Instytuty Naukowe oraz Ośrodki Doradztwa Rolniczego
- Cel: upowszechnienie wśród rolników dobrych praktyk lub innowacyjnych rozwiązań stosowanych w ekologicznym systemie produkcji żywności. Operacja polega na:
  - założeniu obiektów demonstracyjnych w gospodarstwie/podmiocie prowadzonym w systemie rolnictwa ekologicznego (roślinnego lub zwierzęcego) lub dotyczących przetwórstwa surowców ekologicznych, marketingu produktów ekologicznych i prowadzenia w tych obiektach działalności zgodnie z instrukcją,
  - przeprowadzeniu demonstracji w obiektach demonstracyjnych,
  - organizacji seminariów tematycznych i konferencji
- Udział w szkoleniach, jak i w demonstracjach jest bezpłatny
- W ramach realizowanej operacji, w 2022 roku zorganizowano m.in. 86 demonstracji i przeszkolono 876 osób z tematów: przetwórstwo mleka, przetwórstwo mięsa, przetwórstwo zbóż, przetwórstwo owoców i warzyw, w 13 obiektach demonstracyjnych.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 1.2. „Wspieranie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”, w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja realizowana w ramach Konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu
Warszawa, dn. 06.09.2022 r.

INSTRUKCJA ZAŁOŻENIA I PROWADZENIA OBIEKTU DEMONSTRACYJNEGO W ZAKRESIE PRZETWÓRSTWA ZBÓŻ

Temat demonstracji:

Przemiał zbóż z uwzględnieniem dobrej praktyki

Miejsce demonstracji:

EKO-MŁYN Kazimierz Jachymski Dziewierzewo 61 89-240 Kcynia

W I etapie realizacji projektu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego założono dwie demonstracje dotyczące produkcji ekologicznych przetworów zbożowych ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk produkcyjnych i higienicznych, z zakresu „przetwórstwa zbóż”:

1. Wytwórnia Makaronu „Bio” Aleksandra Babalska – mąka pszenna typ 1850, mąka typ 2000, kasza pęczak
2. EKO-MŁYN Kazimierz Jachymski – mąka pszenna typ 1850, mąka żytnia Razowa typ 2000, mąka z pszenicy okrągłoziałowej

Źródło: <https://www.kpodr.pl/demonstracje-ekologiczne-za-nami-i-etap/>

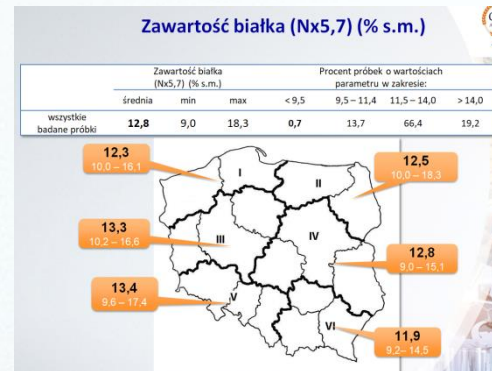
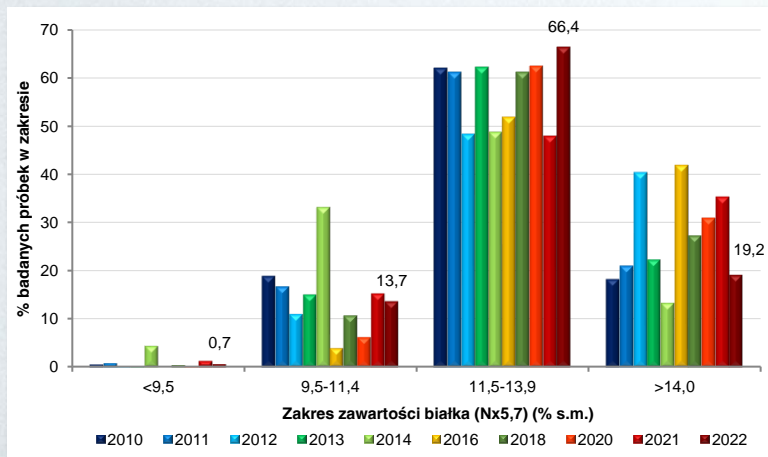
Badania realizowane na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (lata 2021-2023):

Zadanie 1.: Analiza jakości surowców rolnych z uwzględnieniem zagrożenia wystąpienia substancji skażających

Zadanie 2. Opracowanie standardów rynkowych i wymagań jakościowych dla wybranych produktów rolno-spożywczych

Podzadanie 2.2. Określenie standardów i wymagań jakościowych dla ziarna pszenżyta, jęczmienia i owsa na potrzeby obrotu towarowego ziarna

- doskonalenie i rozwój systemu krajowej informacji dotyczącej jakości technologicznej i zdrowotnej ziarna zbóż uprawianych w poszczególnych regionach kraju,
- upowszechnianie wiedzy i wdrażanie do praktyki rolniczej wyników badań. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników, w zakresie przeciwdziałania powstawaniu nowych zagrożeń w uprawie zbóż w kontekście substancji skażających ziarno, właściwego doboru odmian do uprawy w danym regionie kraju, właściwej interpretacji wartości wyróżników jakościowych w ocenie jakości skupowanego na rynku ziarna zbóż.

ZIARNO PSZENICY WARTOŚĆ TECHNOLOGICZNA ZE ZBIORÓW 2022 R.

Badania zrealizowane w ramach Zadania 1.: Analiza jakości surowców rolnych z uwzględnieniem zagrożenia wystąpienia substancji skażających realizowanego na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie umowy nr DRR.prz.070.1.2022.

Źródło: <https://www.ibprs.pl/zadania-badawcze-w-2022/>

Badania realizowane na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (rok 2023): Zadanie 3.: *Prowadzenie działalności upowszechnieniowej, prowadzenie współpracy i wymiana wiedzy z praktyką w ramach systemu AKIS*

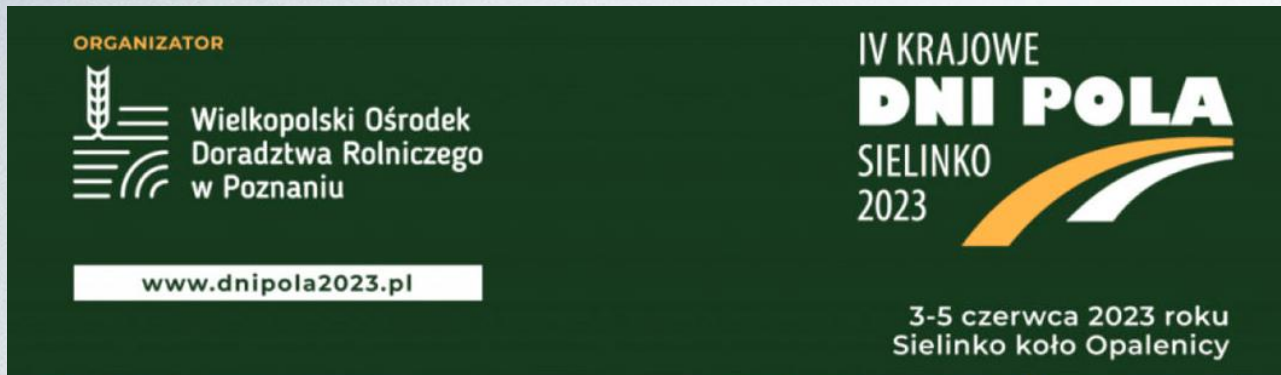
Celem zadania: wzmocnienie współpracy pomiędzy instytutem badawczym a jednostkami doradztwa rolniczego poprzez zintensyfikowanie procesu transferu nowej wiedzy oraz dobrych praktyk do praktyki rolniczej, w tym w zakresie wsparcia doradztwa w działaniach na rzecz rozwoju prowadzenia działalności rolniczej w ramach RHD.

Poprzez: realizację działań szkoleniowych i upowszechnieniowych, podnoszenie kompetencji kadr doradczych oraz wspieranie współpracy między partnerami systemu AKIS.

Kierownik Zadania: dr hab. inż. Dariusz Lisiak, prof. IBPRS-PIB, dariusz.lisiak@ibprs.pl

Zakres zadania obejmuje następujące działania:

1. Organizacja podczas Krajowych Dni Pola praktycznej prezentacji wyrobów szlachetnych wyprodukowanych w póltechnice IBPRS wraz z uzyskaną i dopracowaną technologią.
2. Organizacja podczas wydarzeń organizowanych przez ośrodki doradztwa rolniczego praktycznej prezentacji wyrobów szlachetnych wyprodukowanych w póltechnice IBPRS wraz z uzyskaną i dopracowaną technologią.
3. Szkolenia dla pracowników jednostek doradztwa rolniczego w zakresie stosowania technologii produkcji wyrobów, czynników mających wpływ na jakość wyrobu i jego bezpieczeństwo.
4. Przygotowywanie artykułów popularnonaukowych do publikacji w wydawnictwach jednostek doradztwa rolniczego dotyczących produkcji wyrobów mięsnych w ramach RHD oraz zanieczyszczeń w żywności.
5. Zapewnienie pomocy eksperckiej dla doradców, dotyczącej działalności rolniczej w ramach RHD w formie punktu konsultacyjnego, umożliwiającego kontakt z ekspertami: bezpośredni lub zdalny poprzez komunikatory internetowe oraz telefoniczny.

Szkolenia realizowane dla/i przy współpracy z ODR:

- **Rok 2019: Produkcja bezpiecznej zdrowotnie żywności w gospodarstwach rolniczych w aspekcie rozwoju rolniczego handlu detalicznego** - realizowane w ramach Planu Operacyjnego KSiW na lata 2018-2019 (szkolenie bezpłatne dla Doradców z Ośrodków Doradztwa Rolniczego i producentów żywności. **03-04.07.2019** oraz **16-17.09.2019** r.
- **Rok 2021: Produkcja słodzonych przetworów owocowych w gospodarstwie rolnym** – bezpłatne szkolenie dla rolników i pracowników ODR w zakresie regulacji prawnych dot. produkcji i znakowania przetworów owocowych oraz praktycznych aspektów ich wytwarzania w gospodarstwie domowym.
- **Rok 2022: Szkolenie doradców ODR w CDR Radom z zakresu przetwórstwa mleka, mięsa, owoców i warzyw**
- **Rok 2023: Nauka-praktyce: wymiana wiedzy w obiektach doświadczalnych instytutów naukowych.**
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020:
  - *Nowoczesne metody i techniki analityczne w badaniach zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych żywności*
  - *Mikroorganizmy w zasobach IBPRS-PIB i ich rola w przetwórstwie i żywieniu*
  - *Fermentacja jako tradycyjna, prozdrowotna technologia utrwalania żywności i pasz*
  - *Monitoring jakości ziarna zbóż w aspekcie zapewnienia odpowiedniej jakości przetworów zbożowych*
  - *Tradycyjne i nowoczesne metody przetwórstwa owoców i warzyw w gospodarstwie rolnym*
  - *Piwa kraftowe - moda czy odpowiedź na ofertę koncernów browarniczych*
  - *Ochrona środowiska w chłodnictwie*
  - *Zagospodarowanie odpadowej biomasy roślinnej w celu pozyskania komponentów energet., paszowych i nawozowych w zasady kaskadowości*
  - *Technologia przetwarzania mięsa i tłuszczu w warunkach przemysłowych i RHD*
  - *Kierunki wykorzystania surowców roślinnych w żywności Jakość i bezpieczeństwo żywności w zakładach przetwórczych oraz w RHD*
- **Wykłady szkoleniowe na uroczystościach dożynkowych i in.** - ODR w Częstochowie, Bratoszewicach, Płońsku w latach 2021-2023

Zapraszamy do współpracy!

